

**AKKREDITOINTIVAATIMUKSENA OLEVIEN STANDARDIEN KÄYTTÖ
VAATIMUKSEN MUKAISUUDEN ARVIOINNISSA**

Kansainväliset akkreditointiorganisaatiot IAF (International Accreditation Forum) ja ILAC (International Laboratory Accreditation Co-operation) ovat yhteisessä vuosikokouksessaan laatineet julkilausuman, jonka tarkoituksena on selkiyttää akkreditointistandardien käyttöä ja vähentää sekaannusta tapauksissa, joissa halutaan osoittaa vaatimuksen mukaisuuden arviointitoiminnan pätevyys käyttäen perusteena akkreditointikriteerinä olevia standardeja. Erityisesti tuotesertifiointitoiminnassa sertifiointielimet ovat velvollisia varmistamaan alihankkijoina käyttämiensä laboratorioiden tulosten luotettavuuden. Alihankkijalaboratorioiden toiminta on näissä tapauksissa arvioitu käyttäen akkreditointistandardia ISO/IEC 17025 ja arvioinnista on voitu antaa myös todistus. Todistukset on mahdollista sekoittaa akkreditointitodistukseen tai niitä on voitu pitää yleisenä osoituksena laboratorion toiminnan luotettavuudesta.

Julkilausumassa todetaan:

Jos akkreditoitu vaatimuksen mukaisuuden arviointielin (laboratorio, tarkastuslaitos tai sertifiointielin) sertifioi käyttäen sertifiointiperusteena mitä tahansa akkreditointitoiminnassa käytettyä standardia (esim. ISO/IEC 17025 tai ISO 15189), akkreditointielimen tulee käynnistää prosessi akkreditoinnin tilapäiseksi peruuttamiseksi, koska tällaisen toiminnan katsotaan saattavan akkreditointielimen tahtomattaan tilanteeseen, jossa akkreditointielin ja akkreditoitu toimielin tarjoavat samaa palvelua. Tämä on vastoin akkreditointitoiminnassa noudatettavia vaatimuksia (kohta 4.3.6 standardissa ISO/IEC 17011). Akkreditointielimen jatkotoimenpiteitä koskevat päätökset riippuvat toimenpiteistä, jotka kyseinen toimielin tekee asian korjaamiseksi.

Kaikkien IAF:n ja ILAC:n jäsenenä olevien akkreditointielinten tulee sisällyttää tarpeelliset sopimusehdot edellä mainitun mahdollisuuden varalta akkreditointiin liittyviin sopimuksiinsa vaatimusten mukaisuuden arviointielinten kanssa.

Julkilausuman huomautuksessa todetaan, että toimielimen on hyväksyttävä arvioida alihankkijoidensa toimintaa ja vaatimusten täyttymistä, mihin voi sisältyä myös standardi ISO/IEC 17025. Alihankkijalle annettavassa, vaatimusten täyttymistä osoittavassa asiakirjassa tulisi selvästi todeta arvioinnin pätevän vain alihankintatarkoitukseen eikä olevan sertifiointia tai akkreditointia.

Seuraavassa alkuperäinen julkilausuman teksti:

JGA Sydney Resolution 7 – Certification to accreditation standards:

The IAF and ILAC Joint General Assembly, acting on the recommendation of the JCCC, resolves that when a Conformity Assessment Body (CAB), accredited by an Accreditation Body (AB), is providing certification to any standard used as a basis for accrediting CABs (e.g. ISO/IEC 17025 or ISO 15189), the AB shall initiate its process for suspension of accreditation, as this behaviour of the CAB will put the AB, against its will, in the condition of providing the same service that a CAB performs, in violation of clause 4.3.6 of ISO/IEC 17011. Further decisions shall be based on the actions taken by the CAB.

All IAF and ILAC AB members shall include a suitable provision on such a possibility in their contracts with CABs.

Note: It is accepted that a CAB may have to assess subcontractors to confirm that they meet the CABS' requirements, which may include accreditation standards e.g. ISO/IEC 17025. Documentation issued to subcontractors as a result of a successful assessment should clearly state that this is only for the purposes of the subcontract and is not certification or accreditation in accordance with ISO/IEC 17011.

Julkilausuma koskee kaikkia vaatimuksenmukaisuuden arviointilaitoksia (laboratoriot, tarkastuslaitokset ja sertifiointielimet) niiden arvioidessa alihankkijana käyttämiään vaatimuksen mukaisuuden arviointipalveluja tuottavia toimielimiä.

FINAS-akkreditointipalvelu tulee kiinnittämään asiaan huomiota akkreditointiin ja muuhun pätevyyden toteamiseen liittyvissä arvioinneissaan vuoden 2008 aikana ja toimimaan julkilausuman edellyttämällä tavalla. Mikäli FINAS-akkreditointipalvelun tietoon tulee harhaanjohtavaa ja julkilausuman vastaista toimintaa, ryhtyy FINAS välittömästi tarpeelliseksi katsomiinsa toimenpiteisiin.

Lisätietoja antavat FINAS-akkreditointipalvelussa akkreditointipäällikkö Varpu Rantanen (p. 010 6054 312) ja akkreditointipäällikkö Christina Waddington (p. 010 6054 318), etunimi.sukunimi@finas.fi.